

Людмила Воробйова,
*кандидатка економічних наук, доцентка,
завідувачка сектору відділу соціокультурних комунікацій,
Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

**ДОКТОР С. ПОДОЛИНСЬКИЙ
ТА АКАДЕМІК В. ВЕРНАДСЬКИЙ: ОСМИСЛЕННЯ
ЇХ Внеску до НАЦІОНАЛЬНОГО
ТА ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО НАДБАННЯ**

Свої дослідження Вернадський розпочав із вивчення біосфери. У монографії «Біосфера» (1926) він розкриває її сутність, визначає основні компоненти біосфери та її трансформацію, викликану діяльністю людей.

Великою заслугою В. Вернадського є вчення про живу речовину. Жива речовина, визначає він, це не лише джерело енергії для геохімічних процесів, але й джерело вільної енергії, що їх підтримує. Саме завдяки живій речовині біосфера стає активною оболонкою землі.

В. Вернадський, як і С. Подолинський, звертає увагу на поширення живих організмів на Землі і їхню роль у нагромадженні сонячної енергії. Цю роль Подолинський прирівнює до дії «термічної машини», тобто такої машини, у якій теплота переходить у роботу – принцип Саді Карно. Цю ідею проводить потім і В. Вернадський. Вернадський розглядає біосферу як негентропійну систему, яка завдяки живій речовині здатна нагромаджувати сонячну енергію, компенсуючи тим самим її втрати на теплове випромінювання. Цю ідею досліджував і Подолинський.

Вернадський розкриває явища, пов'язані з соціальним рухом живої речовини і визначає поняття «ноосфера». У Подолинського немає формування цього поняття, але у нього чітко визначена роль людського інтелекту у процесі нагромадження енергії.

Подолинський і Вернадський піднімають проблеми гармонійного розвитку природи і суспільства, автотрофності людства.

С. А. Подолинський аналізує енергію Всесвіту, її розподіл, збереження та розсіювання. Планетарні процеси досліджує і В. Вернадський.